1857. № 54.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG 7 JULIJ.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 3 Julij 1857 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . ƒ 13.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 235.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 235.00.

Leeuwarden, den 4 Julij 1857. *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland*, VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

De **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 29 Julij jl., ter kennis der ingezetenen, dat, van den 27 Junij tot en met den 3 Julij jl.:

1. 52 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Baarderadeel 5, Bolsward 1, Dantumadeel 1, Doniawerstal 3, Franekeradeel 2, Gaasterland 6, Hennaarderadeel 2, Idaarderadeel 3, Leeuwarderadeel 2, Lemsterland 1, Oostdongeradeel 1, Schoterland 2, Sneek 1, Stavoren 1, Tietjerksteradeel 2, Wonseradeel 8, Workum 4 en Wijmbritseradeel 7, en 20 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 1, Franeker 1, Leeuwarden 2, Leeuwarderadeel 5, Menaldumadeel 1, Rauwerderhem 3, Utingeradeel 1, Wonseradeel 1, Workum 1 en Wijmbritseradeel 4, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 5638.
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Douwe Jans Kuperus, te Winsum; Karssen Jacobus Kalma, te Hijlaard; Hijltje Sijbrens Wiarda, te Bozum; Hessel Pieters van de Witte en Fokke Pieters Reitsma, beide te Tzum; Simon Simons Aardema, te Schalzum; Pier Doekes Dijkstra, te Wijckel; Nanne Atzes van der Zijpp, te Warns; Jan Temmes Sikkema, te Burum; Sjouke Tijmens Overdijk, te Huizum; Hendrik Dirks Bosma, te Eesterga; Gerhardus van Kleffens, te Morra; Daniel Bouwes van der Meulen, te Suawoude; Douwe Jetzes Reitsma, te Witmarsum; Lambertus Pieters Hilarides, te Pingjum, en Johannes Ates de Boer, te Workum;
3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Nanne Tjeerds Bosma, te Hijlaard; Johan Christoffel Fokke, te Mantgum; Pier Murks de Groot, te Oosterwierum; Lolke Sjieuwkes Lolkema, te Oudega (Wijmbritseradeel); de Erven Harmen IJdes IJdema, te Abbega; Franke Gerbens Lanting, te Oppenhuizen; Tjitze Jelles Bouma, te Westhem; Bauke Tjittes de Jong, te Heeg; Hendricus Jans Terhorne, te Mildam; Douwe Jitzes Sinnema, te Stiens; Bein Oebeles Kamminga, te Surhuisterveen; Feije Jelkes Koostra, te Terwispel; Willem Pieters Vrijburg, te Boornbergum; de Wed. Willem Hanzes Ferwerda, te Baijum; Douwe Wierds Hijlarides, te Spannum; Jacob Ædes Rodenhuis, Pieter Gerbens Terpstra, Jaike Jarings Winselaar en Pieter Jelles Wobma, allen te Welsrijp; IJpke Baukes Zondervan, te Edens; de Wed. Dirk Dirks Dijkstra en Sjoerd Tjalkes Gaastra, beide te Hijdaard; Jan Johannes Heeg, te Hennaard; Oept Jans de Boer, te Rauwerd; Klaas Lieuwes Schoustra, te Oldeboorn; Bauke Annes Broersma, te Akkrum; Hessel Uiltjes Hoekstra, te Terhorne; Douwe T. Rinia, te Cornwerd; Douwe M. Boorsma, te Exmorra; Ruurd J. Jorritsma, te Allingawier; Murk K. Bottema, te Burgwerd; Thomas D. Bakker, te Hieslum; Jacob S. Tiemersma, te Lollum; Foeke K. Wiersma, te Ugoclooster; Jurjen Thomas Terpstra, te Leeuwarden; Fokke Minnes Minnema, te Haskerhorne; Bernardus Sibles Douma, te Beets; Klaas Ulbes Hannema, te Franeker, en Pieter Wijtzes van Kampen, te Workum.

Leeuwarden, den 6 Julij 1857. *De Gedeputeerde Staten voornoemd*, VAN PANHUIJS, *Voorzitter*. A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

TURIJN, 3 Julij.

Door de revolutionairen is weder een nieuwe aanslag tegen de openbare orde in het koningrijk Napels beproefd. Te Livorno hebben zij zich meester gemaakt van de stoomboot *Cagliari*, welke op reis van Genua naar Tunis die haven aandeed; daarmede zijn zij naar Ponza, een aan Napels behoorend en tegenover Gaëta gelegen eiland, gestevend, hebben de aldaar opgesloten gevangenen, 300 in getal, in vrijheid gesteld en gewapend, en zijn met hen verder zuidwaarts, in de baai van Policastro, op de napelsche kust geland. De stoomboot is door vaartuigen van de napelsche marine in beslag genomen, zoodat de terugtogt hun afgesneden was. De bende is door de napelsche gendarmes vervolgd en uiteen gejaagd; een gedeelte is in de handen der politie gevallen, en de overige oproerlingen hebben zich verstrooid. (Zie de *telegr.* berigten.)

Dat deze mislukte aanslag niet op zich zelven stond, schijnt te blijken uit het feit, dat te Genua in het laatst der vorige maand eene zamenzwering van republikeinsche strekking ontdekt is. Blijkens nadere berigten was het een zeer ernstig gemeende toeleg van den aanhang van den bekenden volksmenner Mazzini, maar waren de sardinische overheden ook bij deze gelegenheid weder zoo ijverig voor de zaak der orde werkzaam, dat alle gevaar van rustverstoring geweken scheen. Te Genua zijn, naar gemeld wordt, niet minder dan om-treeks twee honderd personen wegens die zamenzwering gearresteerd, en duizenden geweren met ander wapentuig en eene groote hoeveelheid ammunitie door de politie in beslag genomen.

WEENEN, 1 Julij.

Er heeft te Groshan op Sacramentsdag eene verschrikkelijke gebeurtenis plaats gehad. Toen de processie de kerk weder binnen was gekomen en de priester den zegen ging uitspreken, sloeg de bliksem eensklaps in en wierp al de aanwezigen ter neder. Toen zij eindelijk weder waren bijgekomen, ontstond er eene groote verwarring; de grond was met dooden en gekwetsten bedekt. De doctoren, die hulp aan de ongelukkigen verschaften, hebben 6 dooden en 41 gekwetsten geteld, van welke laatsten 9 zich in een bedenkelijken toestand bevonden.

's GRAVENHAGE, 4 Julij.

In de zittingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van woensdag en donderdag zijn de overwegingen over het wetsontwerp op het lager onderwijs voortgezet, en de algemeene beraadslagingen gesloten verklaard.

In de zitting van gisteren zijn ingekomen de navolgende wetsontwerpen: een tot regeling der benoembaarheid van vreemdelingen tot landsbedieningen, en een tot splitsing der gemeente Bruinisse.

De Kamer is daarna overgegaan tot de behandeling der artikelen van het wetsontwerp op het lager onderwijs.

Op art. 1 heeft de heer Bosscha voorgesteld in de laatste alinea bij te voegen: *„der kennis van de levende talen"*; met welke wijziging de Vergadering zich met 37 tegen 21 stemmen vereenigde. Het artikel onderging nog eene verandering van redactie, voorgesteld door den heer van Hoëvell, die door de Kamer met 57 tegen ééne stem werd goedgekeurd. Het gewijzigd artikel is daarna met 48 tegen 10 stemmen goedgekeurd.

Art. 2, bepalende waar lager onderwijs gegeven wordt, werd zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

De behandeling van art 3, waarin art. 22 aangehaald wordt, is uitgesteld tot na de afdoening van het laatstgemeld artikel.

Art. 4, voorschrijvende in welke localen het onderwijs moet gegeven worden, gaf den heer Nolthenius aanleiding daarop eene wijziging voor te stellen, diende om te bepalen, dat niet dan behoorlijk gevaccineerde kinderen in inrigtingen van openbaar lager schoolonderwijs mogen toegelaten worden; welk amendement met 35 tegen 23 stemmen verworpen werd, waarna het artikel, zoomede de artt. 5 en 6, behelzende door wie lager onderwijs mag gegeven worden, alsmede art. 7, onveranderd werden aangenomen.

Art. 8, houdende strafbepalingen tegen hen die buiten bevoegdheid lager onderwijs geven, werd, nadat door de Regering in de laatste zinsnede art. 20 der wet van 29 Junij 1854 (*Staatsblad no.* 102) nog was aangehaald, onveranderd goedgekeurd.

In de zitting van heden is art. 9, na eene verandering door de Regering aangebragt, aldus vastgesteld: „Bij elke veroordeeling tot boete wordt tevens door den regter bepaald, dat, indien de veroordeelde twee maanden na daartoe te zijn aangemaand, in gebreke blijft de boete of geregtskosten te voldoen, de opgelegde straf zal worden vervangen door gevangenisstraf van ten hoogste veertien dagen, indien meer dan ƒ 50, en *ten hoogste* (bijgevoegde woorden) zeven dagen, indien niet meer dan ƒ 50 aan boete is opgelegd."

De artikelen 10, 11, 13 en 14 zijn zonder beraadslaging, art. 12, allen nog betrekking hebbende tot titel I van het wetsontwerp, onveranderd goedgekeurd.

Art. 15, aangevende, dat deze wet niet toepasselijk zal zijn op hen, die uitsluitend onderwijs geven in het zingen, de gymnastiek, het teekenen en de handwerken voor meisjes, noch op militaire onderwijzers enz., onderging, ten gevolge van de verandering van art. 1, waarmede het art. in verband staat, in de opgave der letters eenige wijziging, waarna het met 52 tegen 5 stemmen aangenomen werd.

Daarna vingen de beraadslagingen aan over art. 16, het beginsel inhoudende, dat in elke gemeente lager onderwijs gegeven wordt in een voor de bevolking en de behoefte voldoend getal scholen, toegankelijk voor alle kinderen zonder onderscheid van godsdienstige gezindheid. De heer Blaupot ten Cate heeft een amendement voorgesteld, strekkende om in de tweede alinea de woorden *een of eenige der* te veranderen in: *een*, *meer of alle*; met welke wijziging de Regering zich vereenigde. Een door den heer Elout van Soeterwoude voorgesteld amendement, om tusschen de eerste en tweede alinea, eene nieuwe (de afzonderlijke school voor de Israëlieten) te voegen, werd met 51 tegen 6 stemmen verworpen, en het gewijzigd artikel met 51 tegen 6 stemmen aangenomen.

Door den heer Dommer van Poldersveldt is voorgesteld de navolgende wijziging in art. 22, eerste zinsnede aan het slot, in plaats van de woorden: en aan hunne opleiding tot alle Christelijke en maatschappelijke deugden, te lezen: *„ Die opleiding strekt tevens tot opwekking van godsdienstzin, vaderlandsliefde en alle maatschappelijke deugden.*

Door den heer Hengst is op het ontwerp van wet op het lager onderwijs voorgesteld, om alinea 7 van art. 19 geheel weg te laten, en door de heeren Dirks, Bieruma Oosting, Wijbenga, Vegilin van Claerbergen, ter Bruggen Hugenholtz en Storm van 's Gravesande, om in art. 21 tusschen de 1ste en 2de alinea eene nieuwe alinea in te voegen, van den volgenden inhoud: „Daar, waar, overeenkomstig art. 30, de kosten van het lager onderwijs komen ten laste van anderen, zijn deze geregtigd zich door eene commissie van hoogstens drie personen bij het examen te laten vertegenwoordigen. In dit geval wordt de voordragt, in overleg met die commissie, opgemaakt."

MIDDELBURG, 1 Julij.

Behalve de reeds opgegeven vier gebouwen, die zondag door den brand totaal werden vernield en een ander dat gedeeltelijk omgehaald moest worden, hebben nog een dertiental huizen, die gedurig in het grootste gevaar verkeerden en alleen door onvermoeide en krachtdadige hulp behouden bleven, zeer veel geleden. Meest al de panden, in dit onheil betrokken, alsmede eenige inboedels zijn tegen brandschade verzekerd. De oorzaak van den noodlottigen brand is voor alsnog onbekend, doch de justitie doet met den meesten ijver onderzoek. Een groot aantal personen is reeds gehoord, waaronder de bewoner en eigenaar van het eerst verbrande perceel, van Eersel, tegen wien eenig vermoeden schijnt te bestaan, en die gisteren nacht in verzekerde bewaring is gebragt. Onder de ongelukkigen, die bij deze ontzettende gebeurtenis diep medelijden verwekken, behoort inzonderheid de heer Zemsch, een grijsaard van tachtig jaar, een zeer verdienstelijk burger, in 1831 door Koning Willem I tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd, welke genoegzaam zijn geheel vermogen, de vrucht van vijftig jaren arbeids, gekenmerkt door eerlijkheid en goede trouw, verloren heeft.

LEIJDEN, 2 Julij.

Op gisteren en heden werd alhier de 18de jaarlijksche vergadering gehouden van de Nederlandsche Vereeniging tot Afschaffing van Sterken Drank. Deze bijeenkomst, hier ter stede, waar de vereeniging in 1842 door een achttal mannen werd ontworpen, leverde een treffende proeve op van hetgeen vereenigde krachten en volharding vermogen. Hetgeen toen nog maar een zaadkorrel was, is thans tot een krachtigen boom opgewassen, die zijne takken over geheel Nederland en zelfs over onze overzeesche bezittingen heeft uitgestrekt.

DEVENTER, 3 Julij.

Het XIIde Nederlandsche Landhuishoudkundig Congres is dingsdag alhier door den voorzitter, den heer mr. H. W. Jordens, met eene sierlijke kernachtige rede, over het nut der congressen, geopend. Er waren 1000 leden ingeschreven. Z. M. de Koning heeft doen berigten, dat HD. door omstandigheden verhinderd wordt dit congres bij te wonen. De tentoonstelling van landbouw-voortbrengselen was rijk voorzien; die van nijverheidsvoortbrengselen, 800 nummers tellende, was schoon te noemen. De Vergadering besliste omtrent de verschillende voorstellen, naar aanleiding der uitgebragte rapporten en dien ten gevolge werden aangenomen: 1°. een adres aan den Koning, houdende verzoek, om zoo spoedig doenlijk te willen voorzien in verordeningen op de uitoefening der veeartsenijkunde; 2°. een adres aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, houdende naderen aandrang tot opheffing der tiendheffing; 3°. een voorstel om het Gouvernement aan te bieden het hoogst belangrijke verslag en daarbij gevoegde concept-verordening, op het ten vorigen jare in handen eener commissie gestelde onderwerp: *Vernietiging van koop en schadeloosstelling wegens verborgen gebreken bij dieren* en zulks tot precisering van art. 1540, in verband met art. 1547 van het burg. wetb. (in dit rapport komen hoofdzakelijk voor de gebreken, welke bij de dieren onder deze kategorie kunnen vallen); 4°. werd besloten omtrent het verzamelen van alle woorden, zegswijzen, uitdrukkingen, enz., die betrekking hebben op de verschillende handelwijzen in de landhuishouding in ons vaderland, de verzameling aan te bieden aan de *Holl. Maatschappij van Letterkunde* te Leyden; 5°. besloten, dat de vraag omtrent een landhuishoudkundig woordenboek zal onderworpen worden aan de *Koninkl. Maatschappij van Landbouw*. Eindelijk werd nog besloten om de rapporteurs voor volgende congressen aan te bevelen hunne rapporten in de *Landbouw-Courant*, *Boeren-Goudmijn* of *Vriend van den landman* op te doen nemen, zooveel mogelijk zes maanden vóór den aanvang van ieder volgend congres. Het congres is daarna gesloten. Ten volgende jare zal het XIII Landhuishoudkundig Congres te Nijmegen worden gehouden.

APPINGEDAM, 4 Julij.

Donderdag had alhier de aangekondigde keuring en harddraverij plaats. Elf spannen schoone inlandsche paarden waren opgekomen, om te dingen naar den prijs, bestaande in een sierlijken zilveren suikerpot, welke prijs aan den heer mr. S. Witteveen, van Metslawier, als eigenaar van het schoonste span, zijnde sierlijke zwarte merriën, is uitgereikt. Aan de harddraverij hebben 10 met roem bekende harddravers, uit deze en uit de provincie Friesland, deelgenomen, van welke eindelijk de prijs, zijnde eene zilveren pronkvaas, is behaald door den zwarten ruin *van Speijck*, van den heer J. Olthof, van den Ham, en de premie, een zilveren inktstel, door den zwarten ruin *de Paauw*, van den heer H. Eskes, van Kollum, bereden door H. Luurs.

LEEUWARDEN, 6 Julij.

In den afgeloopen nacht tusschen 12½ tot 2½ uur heeft alhier en in de omstreken een zwaar onweder gewoed. De vrees voor ongelukken, dewijl men in de rigting van den Groninger straatweg een vuurgloed bespeurde, is later bevestigd door het volgend heden ochtend uit Buitenpost bij ons ontvangen schrijven:

„Heden nacht woedde boven deze plaats een zeer hevig onweder, ten gevolge waarvan, omstreeks 2¼ uur, de houtzaagmolen van den heer D. Kuipers Jr. door den bliksem getroffen werd. Niettegenstaande de spoedig aangewende hulp, was na verloop van twee uren niets dan eene ruïne meer overig.

De ijverige en onvermoeide pogingen der ingezetenen, en de door den heer burgemeester, die bij den brand aanwezig was, genomene maatregelen, hebben bewerkt, dat de bij den molen staande knechtswoningen zijn behouden gebleven."

— Wij vernemen, dat de aanstaande kermis vooral den tooneelminnaren veel verscheidenheid zal aanbieden, daar de Schouwburg zal worden bespeeld door het Koninklijk Zuid-Hollandsch Gezelschap, onder directie van de heeren Breedé en Valois, en buitendien de heeren Boas & Judels, met hun Salon des Variétés, en de heer A. van Lier, met zijn Grand Théâtre des Variétés, ons zullen komen bezoeken. Voorts zullen zich op de kermis bevinden een Anatomisch Museum, van H. Dessort; een Théâtre der Phénomênes, van Banis; twee gezelschappen acrobaten, van de Gelder en Hart; benevens nog eenige kleinere spellen enz. Eindelijk zullen, als naar gewoonte, de heeren v. d. Wielen en de Koe hunne zalen voor het publiek openstellen. De eerste heeft weder de familie Drechsler; de tweede de familie Sauvlet geëngageerd.

— Van de opbrengst der belasting op tooneelvertooningen en andere openbare vermakelijkheden, welke ter gelegenheid der jaarmarkt van 1857 binnen deze Gemeente worden gegeven, zijn zaturdag jl. pachters geworden S. Dames en O. Stienstra alhier, voor eenen pachtprijs van ƒ 483.

— Door de Provinciale Commissie van onderwijs zijn in hare jongste vergadering geëxamineerd: 7 onderwijzers voor den 2den; 4 voor den 3den en 5 voor den 4den rang; 2 in vreemde talen; 1 als schoolhouderes en 2 als bewaarschoolhouderes, die allen, behalve 3 voor den 3den rang, zijn toegelaten.

— Bij de mededeeling der aftredende leden van de gemeenteraden, in ons vorig no., is bij die van Barradeel het vierde aftredende lid, de heer H. Elgersma, niet genoemd.

— Bij de dezer dagen te Lemmer plaats gehad hebbende harddraverij, waaraan 8 paarden deelnamen, is de prijs, een fraaije zilveren tabakspot met dito komfoor, behaald door de zwarte langstaart merrie van den heer J. H. Hijlkema, van Akkrum, bereden door den pikeur H. J. Hijlkema, en was de blaauwe bles merrie van den heer P. Hijlkema, van Oldeboorn, het laatst met den winnaar in de baan.

— Van Ameland wordt ons gemeld, dat het vooruitzigt bestaat, dat de zeebadinrigting aldaar, gedurende het tegenwoordige zomersaizoen druk bezocht zal worden. Steeds worden vele aanvragen om inlichtingen ontvangen en zijn reeds sedert eenigen tijd onderscheidene familien op het eiland aangekomen, met het doel er gedurende den badtijd te verblijven, hetwelk zeker niet weinig zal bedragen, om, bij het heerlijke zomerweder dat wij thans hebben en zoo gunstig is om zoowel van koude als warme zee- en douchebaden gebruik te maken, ook anderen aan te sporen, om vroeger dan men anders voornemens was, zich derwaarts te begeven.

Wij herinneren den daarbij belanghebbenden, dat, behalve bij de directie, alle verlangd wordende inlichtingen en prospectussen, op *franco* aanvrage, ook te bekomen zijn, bij de heeren commissarissen: E. Meijer, te Holwerd; J. Hora Adema, te Hardegarijp, en mr. P. Heringa Cats, te Leeuwarden; zoomede, dat dagelijks, uitgezonderd op zondagen, de postschuit van Holwerd naar Ameland afvaart.

— Donderdag heeft zich te Groningen het zeldzame geval voorgedaan, dat er een huwelijk is voltrokken tusschen twee voormalige kweekelingen van het Instituut voor Doofstommen, zijnde J. Sjaardema, geb. te Franeker, en A. Wopkes, geboren te Veenwouden. Dit is het tweede huwelijk van zoodanigen aard, hetwelk, sedert de oprigting van den burgerlijkenstand in 1811, aldaar is vertrokken.

— Door Z. M. zijn benoemd: tot procureur bij de arrondissements-regtbank te Heerenveen de heer mr. Ph. van Blom, regter-plaatsvervanger in de arrondissements-regtbank en advocaat aldaar; tot burgemeester der gemeente Gaasterland jhr. G. R. G. van Swinderen; bevorderd tot landmeter der 1ste klasse bij het kadaster de heer K. K. Kooij, thans landmeter der 2de klasse te Sneek, en aan den heer J. Vitringa de Wal, burgemeester der gemeente Smilde, op zijn verzoek, met 1 Julij 1857, eervol ontslag uit die betrekking verleend.

— Z. M. heeft bij besluit van den 22sten der vorige maand, goedgevonden te bepalen, dat, ter herinnering aan den verdienstelijken opperbevelhebber der citadel van Antwerpen, in 1832, voortaan het bastion *Ginneken* der vesting Breda zal zijn genaamd het bastion *Chassé*.

— Door den heer Commissaris des Konings in deze provincie is (bij *Prov. Blad* no. 75) ter kennis der gemeentebesturen gebragt, dat de miliciens verlofgangers, die vóór hunne inlijving hun beroep van de buitenlandsche zeevaart maakten, of verlangen daarmede te beginnen, en die in geen geval, zonder *bijzondere* vergunning, het Rijk mogen verlaten, voortaan, ter voorkoming der zeer schadelijke gevolgen voor hen en, niet zelden, ook voor hunne familien, daartoe, of van hooger hand, of van 's Konings Commissarissen in de provincien, die vergunning kunnen erlangen, wanneer zij vallen in de termen der *bijzondere* gunstige bepalingen, welke hieromtrent bestaan.

— De minister van marine heeft bekend gemaakt, dat het examen der adspiranten voor de betrekking van adelborsten der 3de klasse bij de marine, zal aanvangen op den 20 dezer maand, te 's Gravenhage.

— De Provinciale Staten van Utrecht hebben in hunne donderdag jl. gehouden buitengewone vergadering tot lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal benoemd den heer mr. E. van Voorthuysen.

— De waarnemende directeur der militaire vétérinaire dienst heeft alle civiele veeartsen, Nederlanders van geboorte, die genegen zijn om de betrekking van adjunct-paardenarts bij het leger in oost-indie te vervullen, en zich voor den tijd van tien achtereenvolgende jaren aan die dienst te verbinden, kennis gegeven, dat zij zich, bij verzoekschrift, vóór den 31sten Julij a. s. kunnen aanmelden.

— Ingevolge het in de laatste algemeene vergadering der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van de Afschaffing der Slavernij genomen besluit, is eene som van ƒ 1500 naar Suriname overgemaakt tot vrijkoop van slaven. Van het dames-comité te Amsterdam, ter bevordering van de afschaffing der slavernij in Suriname, is ontvangen eene gift van ƒ 300.

— De eerste en tweede haringjager zijn donderdag jl. te Vlaardingen aangekomen. De eerste heeft den 25 Junij de vloot verlaten met $37\frac{7}{8}$ tonnen; de tweede vertrok den 27 Junij met $74\frac{1}{8}$ ton. De kwaliteit van den haring is uitmuntend; de prijs was voor donderdag gesteld op ƒ 600 per ton.

'S GRAVENHAGE, 1 Julij. Heden is alhier geopend de twee en veertigste vergadering van de Algemeene Synode der Nederlandsche Hervormde Kerk.

HOORN, 2 Julij. De kerkeraad der Hervormde gemeente alhier heeft heden uit het vroeger vermelde zestal het navolgend drietal alphabetisch zamengesteld: dd. Ter Nooy Apèl, te Koog a/de Zaan; Moens, te Edam, en Stemberg, te Renswoude.

— Te Garijp is beroepen ds. L. Kijlstra, predikant te Wolsum en Westhem.

Te Arum is met eenparigheid van stemmen als hoofdonderwijzer c. a. aangesteld Enne Kruisinga, onderwijzer te Genum en Jislum.

KERKEN ONDER HET KRUIS, *Schetsen en Beelden uit de geschiedenis der Fransche Protestantsche Kerk*, door K. VAN BELKUM, godsdienst-onderwijzer te Leeuwarden. Te Leeuwarden, bij U. Proost 1857, 8°. 265 blz. ƒ 2.

De geschiedenis, die door onzen, reeds door onderscheidene zijner werken, gunstig bij het godsdienstig publiek bekenden stadgenoot aan zijne landgenooten wordt aangeboden, is zeker die van eene der belangrijkste afdeelingen der Evangelische Kerk. Zij toch behelst een aaneengeschakeld verhaal der minst bekende, maar zeker voornaamste bijzonderheden van de lotgevallen der Protestantsche Kerk in Frankrijk en van hare leden, waarvan zoo velen naar Nederland zijn gevlugt en sedert zich alhier hebben gevestigd, en uit den mond van wier nazaten menige belangwekkende gebeurtenis ons bekend is geworden, waardoor de belangstelling in die geschiedenis ook steeds groot is geweest en bij voortduring wel zal blijven. De schrijver, die met het behandelde onderwerp naauwkeurig blijkt bekend te zijn, vangt zijn verhaal, — dat wij, om de onderhoudende voordragt, liever dus noemen dan „de geschiedenis" — aan met het begin en den voortgang der hervorming in Frankrijk, voert ons tot in de gruwelen van den Bartholomeusnacht, dien hij in al zijne treurige bijzonderheden in herinnering brengt, en doorloopt gedurende het tijdperk van meer dan eene eeuw, zoowel de hoogst belangrijke geschiedenis van de Protestantsche Kerk, als de treffende lotgevallen van zoo velen harer leeraren en leden, die — zoo als de schrijver te regt aanmerkt — geschikt zijn, om menigeen, die voor de toekomst bekommerd is, te beschamen en in het geloof te versterken, dat de Heer met Zijne Gemeente zal zijn tot het einde der dagen. Wij zouden, vreesden wij niet van de ons verleende ruimte misbruik te zullen maken, gaarne bij deze en gene treffende en zielroerende gebeurtenis, op zoo eenvoudige, maar belangwekkende en boeijende wijze voorgedragen, stil staan en wijzen op zoo vele voorbeelden van onschuld, bij zoo veel lijden, van smaad en schande, bij zooveel godsvrucht en deugd, van teleurstelling en druk bij zooveel volharding in het vertrouwen op Gods bijstand en hulp. Wij hebben het werk met zeer veel genoegen gelezen en vertrouwen, dat de schrijver zal mogen ondervinden, dat zijnen arbeid een wèlbestede arbeid is geweest, waarvan de vruchten door het godsdienstig publiek met genoegen worden ontvangen.

Hebben wij kortelijk bij den inhoud stilgestaan en getracht aan de waarheid in weinige woorden hulde te doen, wij vermeenen eindelijk niet te mogen nalaten, te zeggen, dat het werk een gunstig uiterlijk heeft en dat papier en druk niets te wenschen overlaten, maar — dat het ons leed doet, dat een zoo goed werk eene zoo gebrekkige correctie is ten deel gevallen.

B.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

NAPELS, 1 Julij.

Het officiële blad de *Gazzeta* bevestigt de bijzonderheden van den inval der revolutionaire bende met het stoomschip *Cagliari* in de baai van Policastro in de nabijheid dezer stad (zie hiervoren onder Turijn). De bende heeft, geland zijnde, onder de kreten van: leve de republiek! leve Italie! de roode vlag opgestoken. Onderscheidene der hen vervolgd hebbende soldaten zijn bij die gelegenheid gedood of gewond geworden. Men schat de waarde van de wapenen en den krijgsvoorraad, die in handen der troepen zijn gevallen, op één millioen ducati (ongeveer ƒ 2000,000).

'S GRAVENHAGE, 6 Julij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn, bij de voortzetting der beraadslagingen over het wetsontwerp op het lager onderwijs, door den heer Thorbecke twee amendementen voorgesteld op art. 22. De strekking van het 1ste amendement is, om in de 1ste alinea te bepalen, dat het schoolonderwijs, onder het aanleeren van gepaste en nuttige kundigheden, wordt dienstbaar gemaakt aan de ontwikkeling van het verstand der kinderen en aan hunne opleiding tot christelijke en maatschappelijke deugden; — en van het 2de amendement, om in de 2de alinea te bepalen, dat de onderwijzer zich onthoudt van iets te leeren, te doen of toe te laten, wat strijdig is met den eerbied, aan de godsdienstige begrippen van anderen verschuldigd.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 6 Julij.

NEDERLAND	W. Schuld	2½	pCt.	63¾
Dito	Dito	3	„	77
Dito	Dito	4	„	96⅝
Dito	Amort.Sijnd.	3½	„	
Dito	Hand-Maats.	4½	„	159
SPANJE	Obligatien	1¼	„	25⅝
Dito	Dito	3	„	43
Dito	Binnenl. 6/m.	3	„	38¼
PORTUGAL	Obligatien	3	„	$46\frac{3}{16}$

RUSLAND	Obl. H. & C°	[illegible]	5	pCt.	105⅜
Dito	„ Dito	[illegible]	5	„	103¼
Dito	„ Dito		4½	„	
Dito	„ Dito		4	„	88⅜
Dito	„ S. & C°.		4	„	88
OOSTENRIJK	Metalliek		5	„	$77\frac{1}{16}$
Dito	Nationale		5	„	$78\frac{11}{16}$
Dito	bet. Amst.		5	„	$88\frac{1}{16}$
Dito			2½	„	$39\frac{11}{16}$

N. 5 pCt. Russen bij S. & Co. 5de serie 98, 6de serie 99⅝, Portugal 3 pCt. (1856) 45½.

WEENEN, 6 Julij. Metalliek 5 pCt. 84. Dito Nationale 5 pCt. 85¼. — Wissel op Londen 10.08. — Zilver 4.

LONDEN, 6 Julij. Consols 92¾.

PARIJS, 6 Julij. Rente 3 pCt. 67.40.

LONDEN, 6 Julij. Granen flaauw. — Lijnolie 40/. — De aanvoer aan de veemarkt bestond uit: 3818 Runderen, 304 Kalveren en 24,980 Schapen. Voor Runderen was de stemming flaauw. Kalveren en Schapen werden tot de vrijdag jl. besteede prijzen verkocht.

AMSTERDAM, 6 Julij. Granen lusteloos. — Koolzaad op 9 vat op het najaar 86½ p. v. — Raapolie, vliegend ƒ 51¼, op het najaar ƒ 50. — Lijnolie, vliegend ƒ 45¼, op het najaar ƒ 44¾.

LEEUWARDEN, 3 Julij. Boter niet verkocht. Aanv. 1274 ¼, 287 ⅛ en $85\frac{1}{16}$ vat Kaas ƒ 22 à ƒ 28.50. Aanvoer 10,179 Ned. pond

De aanvoer van Vee en de besteede prijzen waren als volgt: 422 Runderen, als: 28 vette Koeijen ƒ 130 à ƒ 228, 160 melke ƒ 70 à ƒ 185, 9 vare ƒ 85 à ƒ 120, 17 Vaarsen ƒ 75 à ƒ 115, 13 Pinken ƒ 36 à ƒ 58, 18 Stieren ƒ 48 à ƒ 176, 177 vette Kalveren ƒ 6 à ƒ 48, — 292 Varkens, als: 36 vette ƒ 48 à ƒ 76 en 4 magere ƒ 18 à ƒ 28, 116 vette Biggen ƒ 17 à ƒ 28 en 136 magere ƒ 7 à ƒ 21, — 424 Schapen, als: 158 vette ƒ 16 à ƒ 31, 12 melke ƒ 7 à ƒ 15 en 106 weid ƒ 7 à ƒ 11, 6 Rammen ƒ 9 à ƒ 15, 112 Lammen ƒ 4 à ƒ 9 en 21 Werkpaarden ƒ 40 à ƒ 270. De stemming voor al het Vee was iets beter en werden ook hooger prijzen dan de vorige week bedongen.

GRONINGEN, 3 Julij. Tarwe met geringen handel, Rogge ƒ 3, Boekweit ƒ 9, Garst ƒ 3 en Haver ƒ 3 lager, Boonen bijna zonder koopers, Gort prijshoudend. — Er waren 2 partijtjes nieuw Aveelzaad ter markt, puike kwaliteit, waarvoor ƒ 16 werd geboden en voor ƒ 17 werd gelaten. — Raapolie ƒ 51½.

STAAT VAN DE MIDDELPRIJZEN DER GRANEN en andere Objecten, welke gedurende de 2de helft van de maand Junij 1857, ter Markt der stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt.

Tarwe..	Witte ..	ƒ	9.50	de mudde.	Boter		ƒ	1.00	het pond.
	Roode..	„	0.00	„ „	Vleesch .	Koe	„	0.52½	„ „
Rogge		„	7.50	„ „		Kalfs......	„	0.00	„ „
Gerst ...	Vroege.	„	5.75	„ „		Schapen ..	„	0.43	„ „
	Late ...	„	0.00	„ „	Varkens-vleesch ..	Versch ...	„	0.64	„ „
Boekweit.........		„	9.75	„ „		Gerookt ..	„	0.92	„ „
Haver		„	3.75	„ „	Aardappelen....	Vroege ...	„	9.50	de Mudde.
Witte Boonen		„	12.25	„ „		Late	„	3.10	„ „
Erwten..	Witte ..	„	0.00	„ „	Zaad....	Kool	„	0.00	„ „
	Groene .	„	7.75	„ „		Raap......	„	0.00	„ „
	Graauwe	„	10.25	„ „		Lijn......	„	0.00	„ „

Accordeert met het Register der Middelprijzen.

Leeuwarden, den 1 Julij 1857.

De Burgemeester,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.

Voor het onderlooze, hulpbehoevende ongelukkige vijf-en-twintigjarige meisje te Zwaagwesteinde (zie nos. 52 en 53 dezer Courant), is ontvangen:

Ten Kantore dezer Courant, sedert de vorige opgave ad ƒ 41.75, van: E. J. H. Wed. J. H. à H. 1 muntbiljet ƒ 10, de V. à W. ƒ 4, B. B. M. ƒ 5, K. L. ƒ 1, Z. Z. ƒ 1, H. v. — B. ƒ 2.50, Wed. K. een coupon ƒ 2.97, E. M. M. ƒ 3. Te zamen ƒ 71.22.

Bij ds. E. P. J. Jongsma, predikant te Zwaagwesteinde: Op de klassikale vergadering 21 Junij ƒ 7.85, V. B. te L. 2 muntbiljetten à ƒ 10, H. J. ƒ 2.50, N. uit Leeuwarden, een coupon ƒ 2.47½, N. uit L. een coupon ƒ 1.23½, D. H. Douma te Z. ƒ 1, v. R. te D. ƒ 2.50, Postmerk Heerenveen een coupon ƒ 2.47½. Te zamen ƒ 40.03½. — Van N. N. eene wekelijksche bijdrage à ƒ 0.25.

Dankzeggende aan allen, die door hunne giften tot het beoogde doel hebben bijgedragen, blijft de ongelukkige zeer der menschlievendheid aanbevolen.

Concertzaal DE NEDERLANDEN.

De Ondergeteekende maakt door dezen bekend, dat gedurende de Kermis, des middags ten 12 uur en des avonds ten 9½ uur ten zijnen huize **MUZIEK** gegeven zal worden door de zoo gunstig bekende familie SOUVLET, onder medewerking van den Heer HENKEL en Echtgenoot, Commiek-Zangers; den Heer DURIETS, Tenor; Madamoiselle SCHEELLE, Vabrette; Madamoiselle ZULMA, Commiekin; te beginnen Donderdag morgen e. k.

Leeuwarden, 6 Julij 1857. G. A. DE KOE.

KIES-VERGADERING.

De Zinspreuk: ***Vrijheid en Regt*** voor oogen, en om, zoo mogelijk, ter oorzake van de op handen zijnde aftreding van eenige leden van den Raad der gemeente Wijmbritseradeel, bij de op den 21 *Julij e. k.* bepaalde verkiezing, eene wenschelijke eenheid te bevorderen, zal er, op *Zaturdag den 11den van gedachte maand Julij, 's namiddags ten 2 ure, in het Nieuwe Tolhuis onder Goënga*, eene openlijke bijeenkomst worden gehouden, tot welker bijwoning de belangstellende Stemgeregtigden, in voormelde Gemeente, instantelijk worden uitgenoodigd.

KIESVERGADERING TE DOCKUM.

De Stemgeregtigden dezer Gemeente, die de constitutionele beginselen zijn toegedaan, worden door dezen uitgenoodigd tot het bijwonen eener Vergadering op Zaturdag den 11 Julij e. k., 's avonds ten 8 ure *precies*, ten huize van den Sociëteithouder L. HANSMA, ten einde alsdan drie Leden voor den Gemeente-raad alhier te benoemen.

Dockum, *Namens eenige Kiezers*,
den 7 Julij 1857. J. F. BOS.
R. P. WESTRA.

VERIFICATIE — ACCOORD.

Krachtens Bevelschrift van den Edel Achtbaren Heer Regter-Commissaris in den faillieten boedel van ANE GERRITS DONIA, Koopman en Winkelier te Tirns, worden bij deze opgeroepen alle bekende en onbekende Schuldeischers van voornoemden *A. G. Donia*, om, in persoon of bij gemagtigde, te compareren op de *eerste* bijeenkomst tot Verificatie van hunne schuldvorderingen, welke zal worden gehouden te Sneek op *Woensdag den vijftienden Julij* 1857, 's middags *twaalf* uur, in het Paleis van Justitie aldaar.

En is door den gefailleerde, met inachtneming van den wettelijken termijn, een Ontwerp-Accoord ter Griffie nedergelegd.

De Curator in voornoemd Faillissement,
Mr. P. FEENSTRA KUIPER.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

De Crediteuren in het faillissement van JOHANNES NICOLAAS HENNING, Schrijnwerker en Winkelier te Bolsward, worden bij deze opgeroepen, om te verschijnen op *Woensdag den vijftienden Julij* 1857, 's middags *twaalf* uur, in het Paleis van Justitie te Sneek, ten einde de Rekening en Verantwoording aan te hooren van den Curator in dat faillissement, welke alsdan ten overstaan van den Edel Achtbaren Heer Regter-Commissaris zal worden afgelegd.

De Curator in voornoemd Faillissement,
Mr. P. FEENSTRA KUIPER.

EXTRACT.

Bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden van den dertigsten Junij 1857 is, ten verzoeke van Romkje Hessels Talma, zonder beroep te Rinsumageest, de persoon van HENDRIK ALSTORPHIUS HESSELS TALMA, Gardenier te Rinsumageest, ter oorzake van krankzinnigheid, gesteld onder curatele.

Voor Extract conform,
R. ATTEMA, *Proc.*

*** Getrouwd:
Kimswerd, FOEKE E. ENGGA.
29 Junij 1857. GEERTJE H. BONNEMA.

*** Getrouwd:
Harlingen, F. HOEKSTRA en
30 Junij 1857. R. NOIJON.

Getrouwd:
Leeuwarden, W. J. IJPMA met
1 Julij 1857. M. MEINDERSMA.

*** Getrouwd:
Zuidbroek, W. J. VINCKERS, van *Winschoten*, en
den 1 Julij 1857. E. STHEEMAN.

ARUM, 30 Junij 1857. Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER A. POSTHUMA. — ZIJLSTRA.

*** Den 1 Julij 1857 beviel te Almelo van een' ZOON A. VAN SLOOTEN. — GRATAMA.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON A. VAN GURKOM, geliefde Echtgenoote van R. J. BROUWER,
Leeuwarden, 2 Julij 1857. *Schippershuis.*

*** Onze oudervreugde werd heden vermeerderd door de geboorte van eenen ZOON. T. D. MIEDEMA, *Onderwijzer.*
Bozum, den 2 Julij 1857. G. N. DE BOER.

*** Heden morgen 4 uur verloste door Gods goedheid voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, A. S. JONGMA, geliefde Echtgenoote van
Schettens, den 3 Julij 1857. IJ. C. DE HAAS.

*** Mijne geliefde Echtgenoote F. LOIJENGA beviel heden van een doodem ZOON.
Leeuwarden, den 3 Julij 1857. E. M. SMEDING.
Eenige kennisgeving.

SNEEK, 6 Julij 1857. Heden verloste vrij voorspoedig van eene DOCHTER G. A. VLINK, geliefde Echtgenoot van
Eenige kennisgeving. F. H. PIJTTERSEN.

*** Heden trof ons den gevoeligsten slag onzes levens, daar het den Heer van leven en dood behaagde, onze hartelijk geliefde Moeder Mejuffrouw ANTJE WIEBRENS BAKKER, Weduwe van den Heer ABE ESVELD, uit onze liefdearmen weg te nemen. — Eene ongesteldheid van slechts vijf dagen, maakte een einde aan haar voor ons zoo dierbaar leven, in den ouderdom van bijna 52 jaren. — Allen, die de overledene gekend hebben, zullen met ons beseffen hoe zwaar dit verlies ons treft, doch de hoop haar in zaliger Gewesten weder te zien lenige onze diepe smart.
Sneek, 26 Junij 1857. K. EVERTSZ — ESVELD,
Eenige kennisgeving. *mede namens mijne Zusters.*

*** Ons geliefd Zoontje KERST, ons voor drie weken door Gods goedheid geschonken, werd ons heden door Zijne ondoorgrondelijke en aanbiddelijke wijsheid weder ontnomen.
Piaam, P. WAIJER.
den 28 Junij 1857. G. K. DE JONG.
Algemeene kennisgeving.

*** De jongste onzer lievelingen JANTJE werd ons heden, in den ouderdom van bijna 5 maanden, door den dood ontnomen.
Leeuwarden, J. R. MIEDEMA.
30 Junij 1857. A. MIEDEMA — FEENSTRA.

*** Heden overleed, na eene kortstondige ongesteldheid, ons geliefd jongst Kindje ANTHONIJ, ruim elf weken oud zijnde. O. F. v. D. VEEN.
Leeuwarden, 30 Junij 1857. A. M. KAAL.

*** Heden avond omstreeks tien uur overleed onze jongste Zoon KORNELES, in den ouderdom van 15 jaren en 9 maanden.
Joure, H. S. HOLTROP.
den 1 Julij 1857. R. H. HOLTROP, geb. ROMKEMA.

OLDEBOORN, den 3 Julij 1857. Heden overleed, in den ouderdom van bijna 20 jaren, JOHANNES FERWERDA, geliefde Zoon van J. W. FERWERDA en D. E. FERWERDA — HUISMAN.

*** Het DOCHTERTJE, ons den 21 Maart geschonken, nam de Hemelsche Vader heden weder tot zich.
Leeuwarden, A. FEIMA.
3 Julij 1857. M. WORST.

*** Heden overleed tot onze innigste droefheid ons jongste Zoontje GEORG, in den ouderdom van dertien maanden.
Dockum, G. E. BECKER.
den 4 Julij 1857. H. BECKER, geb. FLIERL.

*** Heden avond, omstreeks half zes uur, overleed ons geliefd Kindtje CORNELIA; slechts 7 maanden mogten wij ons in haar bezit verheugen.
Sneek, 5 Julij 1857. P. VAN DER FEER CZN.
Eenige kennisgeving. T. H. VAN DER FEER geb. VROLIJK.

*** Heden overleed zeer onverwacht mijne onvergetelijke Tante FROUKJE HERBIG, in den ouderdom van ruim 76 jaren.
Harlingen, 5 Julij 1857. K. K. WOLTHUIS.
Eenige kennisgeving.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 30 Junij tot en met den 6 Julij 1857 aangegeven: 17 Geboren. 18 Overleden. Gehuwd 2 paren.

HET GEMEENTEBESTUUR VAN GRIJPSKERK zal, onder nadere approbatie, op Maandag den 20 Julij 1857, des namiddags te vier uur, in het Gemeentehuis te *Grijpskerk*, overgaan tot de **UITBESTEDING**, bij enkele inschrijving, van:

Het **bouwen** van eene nieuwe SCHOOL te *Grijpskerk*, met bijlevering der noodige Materialen,

Ingevolge het Bestek, dat van af Donderdag den 9 Julij e. k. tot den 19 Julij daaraanvolgende, in het Gemeentehuis te *Grijpskerk* ter lezing zal liggen; terwijl de Billetten van inschrijving dienen te worden bezorgd ter Secretarij dezer Gemeente, vóór of op den 19 Julij 1857.

Grijpskerk, *Het Gemeentebestuur voornoemd*,
den 6 Julij 1857. A. J. HESSELINK.
Ter ordonnantie van hetzelve,
M. DE MUINCK.

BEEMSTER JAARMARKT.

Maandag 27 Julij 1857, STIERENMARKT.
Dingsdag 28 „ „ PAARDENMARKT.
Woensdag 29 „ „ VEEMARKT.

Het staan- of marktgeld voor elk Rund of Paard is tien cents.

De Loting voor de plaatsen van jonge Stieren Zondag den 26 Julij, des avonds ten zeven ure.

ONDERLINGE VERZEKERING VOOR BRANDSCHADE.

De GECOMMITTEERDEN van de **Onderlinge Brand-Assurantie-Societeit** over de voormalige Kantons *Franeker*, *Bolsward* en *Dronrijp* brengen bij dezen ter kennis van belanghebbenden, dat de aangaven van **Vee**, **Hooi** en **Granen**, in de maand Julij behooren te geschieden; dat de **Koolzaadvrucht** mede kan worden verzekerd, waarvan de aangave bij zakken verlangd wordt. Tot het doen der aangaven zal gelegenheid zijn: des Maandags in *de Valk*, te Franeker; des Donderdags in *de Wijnberg*, te Bolsward, en Zaturdagen den 25 dezer en den 1 Augustus e. k., op *Halfweg* te Dronrijp, telkens des voormiddags van 10 tot 12 ure.

Namens de Gecommitteerden voornoemd,
DRAISMA DE VRIES, *Boekh. ad. int.*

HET DIJKSBESTUUR *van de Buitenburster Kadijken met aanbehooren enz.* maakt bekend, dat de **Legger** van Onderhoudpligtigheid, bedoeld bij art. 74 van het Reglement op het Onderhoud, Beheer en Bestuur van gemeld *Waterschap*, gedurende eene maand van af den 15 Julij 1857, ter Secretarie der gemeente Gaasterland, ter inzage van elk zal worden nedergelegd.

Balk, *Het Dijksbestuur voornoemd*,
1 Julij 1857. J. O. BAJEMA, *Dijkgraaf.*
S. S. BOERSMA, *Dijks-Ged. L. Sec.*

HET DIJKSBESTUUR *van den Ternaarder Polder-Zeedijk* maakt aan deszelfs **Ingelanden** bekend, dat het **Kohier van aanslag**, tot verevening der particle onderhoudpligtigheid van gemelden Polder-Zeedijk, opgemaakt naar aanleiding van art. 105 van het Reglement, gedurende *ééne maand van af heden*, ten huize van den Kastelein *Broekens* te *Ternaard*, ter inzage van belanghebbenden is nedergelegd; — en dat bij, die bezwaren tegen den inhoud van dat Kohier mogt hebben, die uiterlijk binnen *vier weken*, na den afloop van den tijd van ter-visie ligging, bij eene met redenen omkleede memorie, ter kennis van Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, kan brengen.

Ternaard, *Het Dijksbestuur voornoemd*,
den 3 Julij 1857. J. GRASMA Jr. *Dijkgraaf.*
H. BRUNIA, *fg. Secretaris.*

HET DIJKSBESTUUR *van den Ooster-Polder Zeedijk onder Holwerd* maakt hiermede bekend dat, ter voldoening aan artt. 85 en 86 van het Reglement, de **Legger** van Onderhoudpligtigheid van den gemelden Zeedijk voor de belanghebbenden ter inzage zal liggen bij den mede-ondergeteekenden Secretaris, gedurende eene maand, te rekenen van dato dezer, des voormiddags van 8—12 uur, (de Zondagen uitgezonderd).

Namens het Bestuur voormeld,
J. K. DE VRIES, *Dijkgraaf.*
K. S. HEEP, *Secretaris.*

AANBESTEDING VAN TURF BIJ GESLOTENE BRIEFJES.

Gegadigden tot de levering van 2400 ton BAGGELAAR TURF *eerste-* en 1400 ton DITO *tweede* kwaliteit, aan het St. Anthony-Gasthuis te Leeuwarden, worden uitgenoodigd hunne Monsters (ieder uit niet minder dan *acht* Turven bestaande), met opgave van Prijzen, in te zenden aan bovengenoemd Gesticht, vóór of op den 22 Julij 1857, alwaar inmiddels inlichtingen omtrent gezegde leverantie zijn te bekomen.

BOELGOED.

De Notaris J. ALBARDA Hz. te Leeuwarden zal, op Woensdag den 8 Julij 1857, 's morgens 9 uur, ten sterfhuize van den Heer J. Sickler, op den Grachtswal, letter L no. 14, bij boelgoed, tegen contante betaling, verkoopen:

MEUBELEN en HUISGERADEN, als:

1 Canapé, mahonie- en eiken Linnenkastje, Buffetkastje, Tapijt, Carpetten, Kinderwagen, Kagchel, 3 Bedden met toebehooren, Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen, Glas-, Koper-, Tin- en Aardewerk, eenig Linnen, mans- en vrouwen Lijfdragt, 6 zilveren Vorken, 6 dito Lepels, 6 dito Suikerlepeltjes en hetgeen meer te voorschijn zal worden gebragt.

Te bezigtigen *heden* Dingsdag, van des namiddags 2—5 uur.

VASTIGHEDEN TE WITMARSUM.

De Notaris A. HAAGSMA te Sneek zal, op Donderdag 9 Julij e. k., des namiddags 2 uur, bij Wijbes te Bolsward, finaal verkoopen:

1. Een stuk puik best BOUWLAND, *de Zeven*, te Witmarsum gelegen, sectie C no. 46, groot 2-50-60; waarop geboden is per 36½ r. ter naam en faam *f* 826.
2. Een stuk dito DITO, naast het vorig perceel aldaar, *de Vijf*, sectie C no. 45, groot 1-80-20; staande per 36½ r. als voren op *f* 865.
3. Eene deftige roijale HEEREN-HUIZINGE met ruim ERF aldaar, aan den Mac-Adam-Weg; door den Heer Meijer bewoond; staande op *f* 2400.
4. Eene HUIZINGE met **Grond**, naast het vorig perceel aldaar; staande op *f* 600
5. Eene MANSZITPLAATS in de Hervormde Kerk aldaar; staande op *f* 100.
6. Eene VROUWENZITPLAATS in dezelfde Kerk; staande op *f* 88.

VERKOOP VAN VELDVRUCHTEN,
en VERHURING te PINGJUM.

De Notaris A. HAAGSMA te Sneek zal, op Vrijdag 10 Julij e. k., des namiddags 3 uur, bij B. D. Wiersma te Pingjum:

1. **Verkoopen:** De op steel staande VRUCHT (Weit en Garst) van het perceel sectie B no. 24, groot 2-01-30, *de Zestehalf* genaamd, gelegen aan 't Arumer Pad en de Vaart, bij den Groenedijk onder Pingjum.
2. **Verhuren:** Gemeld perceel BOUWLAND voor 2 jaren; behoorende aan de Wed. E. W. van Popta te Goinga.

En zulks respectivelijk in 3 gedeelten, met regt van zamenvoeging.

GRAAN-VERKOOPING.

De Notaris ANDREÆ te Kollum zal, op Donderdag den 9 Julij 1857, namiddags 4 uur, ten huize van Wed. Bijlsma te Munnekezijl, veilen en verkoopen:

De HALVE VRUCHT van:
ongeveer 1½ bunder KOOLZAAD,
„ 2¼ „ GARST en
„ 5 „ TARWE,

alles op wortel staande bij Munnekezijl onder Burum, op de plaats vroeger door P. Kits gebruikt.

HOUTVEILING BIJ DE GAZ-FABRIJK TE LEEUWARDEN.

De Notaris P. BOLTJES, residerende te Grouw, zal, op Vrijdag den 17 Julij 1857, des morgens 10 uur, ten huize van F. Boermans, Logementhouder te Leeuwarden, tegen gereede betaling, verkoopen:

Eene beste partij VUREN PLANKEN van 51 en 57 palmen lengte en verschillende zwaarte, waaronder 150 stuks zeer gladde 37 streeps, extra mooi GREENEN RIB, RAAMTLAT, 44 streeps GREENEN PLANKEN, voorts ACHTERPLANKEN, SCHALEN, SCHROOTEN, enz.

Veldvruchten te Stiens.

De Notaris BRUNGER, als daartoe last hebbende van zijne principalen, zal, op Maandag 13 Julij 1857, 's avonds 5 uur, in de Herberg van A. de Boer te Stiens, aan de meestbiedenden verkoopen: De te velde staande VRUCHTEN op de navolgende perceelen, behoorende tot de Plaats van wijlen de Wed. Johs. S. Boelstra, op het Oudland aldaar, t. w.:

1ste perc. 1 bunder 51 roede 20 el (5 pondmt.) GARST, zijnde het eerste van het dorp af, benoorden den Wurgedijk.
2de perc. 1-04-60 (3 pondmt.) WEIT, ten zuiden van dien Dijk.
3de perc. 2-28-30 (6 pondmt.) aldaar, in 3 meedjes, waarvan het westelijke met BOONEN, het middelste met AARDAPPELEN en het oostelijke met HAVER is bebouwd.
4de perc. 1-44-40 (4 pondmt.) WEIT, op de Terp.
5de perc. 0-36-74 (1 pondmt.) BOONEN en ERWTEN, op de Polle, aan den noordwestkant van de Terp.
6de perc. 1-07-30 (3½ pondmt.) BOONEN, bezuiden den Oudlandsdijk.
Alles vóór den verkoop te bezien.

VERKOOP VAN NIEUWE PLANKEN,
ELLENS, JUFFERS en POSTEN.

R. BLOEMBERGEN SANTEE te Leeuwarden zal, op Vrijdag den 10 Julij 1857, des voormiddags 10 uur, bij R. J. Niemendal aldaar, verkoopen: Eene partij NIEUWE PLANKEN, van differente lengte, dikte en breedte; zoomede eene partij ELLENS, JUFFERS en POSTEN.

BOELGOED,

heden voormiddag te 9½ uur, van MEUBELEN en HUISGERADEN, LIJFDRAGT, GOUD- en ZILVERWERKEN, enz., in het Gouden Wagentje bij de Langepijp te Leeuwarden, alwaar die Goederen ter verkoop zijn aangebragt.
L. HARMENZON.

Uit de hand te koop:

Een WATERMOLEN, groot 11,248 el (38 voet) vlugt. Te bevragen bij J. S. DE VRIES, Timmerman te Heeg.

BERIGT VOOR PELMOLENAARS.

TE KOOP: Twee PELSTEENEN met KUIPEN (LOOPERS), groot over diameter 1,65 en 1,50 el; een WAAIJER en 4 BALKEN, zeer geschikt voor slagbinten. Nader informatien, op franco aanvrage, te bekomen bij C. BURGERSDIJK, aan den molen *Java* bij Harlingen.

TE KOOP: Een nieuw IJZEREN VOORSLAGS OLIELAAD, bij S. ALKEMA te Makkum.

ATTENTIE.

Door het overlijden van den Heer J. de Ruiter, Mr. Schoen- en Laarzenmaker te Leeuwarden, is deszelfs Weduwe de Affaire niet langer zullende voortzetten, en de Ondergeteekende reeds langer dan 16 jaren bij bovengenoemde werkzaam geweest, laatstelijk als Meesterknecht, voornemens zijnde, om die AFFAIRE voor **eigene rekening** te beginnen, neemt bij dezen de vrijheid, zich bij de geëerde Begunstigers, benevens verdere Stad- en Landgenooten te recommanderen, belovende eene nette, civiele en accurate behandeling.
D. J. BEEKMAN,
wonende in de Muntjemuurstraat, letter K, no. 36.

LET WEL.

De Ondergeteekende nog in het bezit eener fraaije partij **Echte Brabantsche** KANTEN zijnde, zoo zullen die, benevens de nog in voorraad zijnde **Echte Hollandsche** LINNENS en LINNEN TAFEL-DAMASTEN (zoo aan het stuk als per stel), beneden Fabrieksprijzen finaal uitverkocht worden. — Hij maakt zijne geëerde Begunstigers bijzonder opmerkzaam, dat genoemde Artikelen nog van oude **echte** kwaliteit zijn.

Heeft tevens nog in voorraad eene kleine partij ¾ en ⅝ blaauwe en grijze gebloemde **Linnen** GANG- en TRAPLOOPERS, welke gedurende de Kermis à 17½ Ct. de el zullen opgeruimd worden; — is verders in alles wat tot het vak van **Manufacturen** en **Behangpapieren** behoort, tot aller civielste prijzen, ruimschootst gesorteerd.
Leeuwarden, 6 Julij 1857. I. S. DE VRIES, *Nieuwestad E, no.* 10.

PEK,

in Kuipjes van 10 à 12, halve Vaten van 70 à 80 en Vaten van 150 à 160 Ned. ℔;

PATENT WAGENSMEER,

BLAAUW, GEEL, GROEN en GRIJS, in Doosjes van 1, Vaatjes van 14 à 15 en van 28 à 30 Ned. ℔ of grooter,
Op Bestelling te bekomen voor *GRONINGEN, FRIESLAND* en *DRENTHE*, bij den Agent P. A. REIJNDERS, Heerestraat, te *Groningen*.
De Prijzen worden steeds naar de Markt geregeld en slechts bij kleine partijen iets verhoogd.

Onze Reiziger de Heer H. I. RINTEL overleden zijnde, zoo geven wij hierdoor kennis aan onze geëerde Begunstigers, en berigten tevens, dat wij binnen kort den Heer **I. S. van COEVORDEN** in zijne plaats zullen zenden; verzoekende onzen nieuwen Reiziger hetzelfde vertrouwen te willen schenken, waartoe wij van onze zijde al het mogelijke zullen aanwenden, en niemand zonder ons schriftelijk bewijs te willen uitbetalen.
Pekel-A, den 1 Julij 1857. CATZ & ZOON.

Aan H.H. Goud- en Zilversmeden

berigt J. S. DE HAAN, Essaijeur te Sneek, dat hij alle werkdagen, en dus ook Maandags en Dingsdags, voortgaat met het **essaijeren** van GOUD, ZILVER, PLATINA en zoogenaamd VERGULD; dat hij ERTSEN en STEENSOORTEN op edele Metalen onderzoekt, allerlei TOETSNAALDEN en TOETSVOCHTEN vervaardigt, KRETSBAREN inkoopt of die laat scheiden, enz., enz.

De Ondergeteekende, Azijnmaker te *Groningen*, berigt aan zijne geëerde Begunstigers, dat hij op heden den PRIJS van zijnen **AZIJN** met ƒ **2** per **Oxhoofd VERHOOGD** heeft.
Groningen, 1 Julij 1857. W. W. WOUTERS.

VOORBEHOED- EN GENEESMIDDEL TEGEN DE VARKENSZIEKTE.

De Apotheker van HARINXMA, op de Nieuweburen te Leeuwarden, verzendt bovenstaand middel, sedert verscheiden jaren, met steeds toenemend gunstig gevolg. — Hetzelve wordt in flesschen afgeleverd voor 75 cents, hetgeen juist berekend is voor *één* Varken; terwijl het gaarne door die beesten wordt genuttigd, is het tevens zeer gemakkelijk in het gebruik. — Voorts is het tot heden aan niemand in commissie verzonden geworden, reden waarom een ieder attent wordt gemaakt, op het daarbij zijnde berigt en op zijn naam in het lak. — Ook heeft hij weder in voorraad, het zoo gezonde als aangename

LIMONADE POEDER,

voor 30 Cents en geschikt voor *één* flesch water.

VOLKOMENE GENEZING
van Stamelen, Stotteren en overige Spraakgebreken, zonder Medicijnen of Operatiën.

De Ondergeteekende is dagelijks te spreken ter genezing van bovengenoemde gebreken, waarvan tot overtuiging strekken kan, dat deze nieuwe methode eene zekere genezing ten gevolge moet hebben, daar de Ondergeteekende aan hen, die zich bij hem vervoegen, verschillende personen hier ter stede kan aanwijzen, die vroeger zwaar stamelden en thans reeds geheel hersteld zijn. Adres bij den Heer JONGSMA, Put, no. 248. Brieven franco. J. S. BEER.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY *zijn een uitmuntend middel ter genezing van* **open beenen** *en alle andere soorten van* **wonden.** Het debiet in deze onvergelijkelijke geneesmiddelen in alle gedeelten der beschaafde wereld is een der overtuigendste bewijzen van derzelver heilzame kracht ter genezing van open beenen, verouderde wonden, klierziekten en huiduitslag. Duizende lijders zijn van diergelijke en andere kwalen hersteld door dezelven, na alle andere middelen te vergeefs beproefd te hebben; en het is daadzaak, dat er geene ziekte hoegenaamd bestaat, welke niet binnen kort door deze voortreffelijke middelen verdwijnt; daarom ware het te wenschen, dat elke lijder gebruik maakte van de Zalf en Pillen van Holloway.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. Straatman, 's Hertogenbosch; J. C. H. van Harinxma, Leeuwarden; Mej. Wed. H. A. Binksma, Harlingen; P. T. Potma, Sneek; S. Zwart, Gorredijk; S. Visser, Lemmer; S. S. Oosterbaan, Bolsward; Londen, Holloway's Etablissement Strand 224, en New-York, 80 Maiden Lane.

Belangrijk berigt voor Landverhuizers.

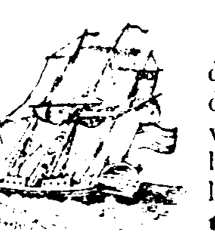

De gezonde ligging van **Port Natal** aan *de Kaap de Goede Hoop* en de geschiktheid van deszelfs grond voor de Veeteelt en Landbouw, vestigen al meer en meer de aandacht van de Nederlandsche Landverhuizers op dat gedeelte van den Aardbol, alwaar tevens in verscheidene districten, bijna uitsluitend, de Hollandsche taal gesproken wordt. Belangrijke mededeelingen van eenige in de omstreken van **Natal** gevestigde Nederlanders liggen voor belanghebbenden ter inzage bij de Ondergeteekenden, bij wie tevens nadere informatien te bekomen zijn voor passage etc., met het vermoedelijk in den loop van Augustus aanstaande van *Rotterdam* daarheen vertrekkend Nederlandsch nieuw gebouwd en gekoperd Brikschip *Aganita Adriana*, kapitein *T. Verschoor.*
R. VAN HETTINGA DZN., *Harlingen.*
K. DE WIT, *Franeker.*

STOOMVAART
VAN
HARLINGEN op HULL.

Het Nederlandsch IJzeren STOOMSCHIP *MINISTER THORBECKE*, Kapt. NEPPERUS, vertrekt van **HARLINGEN** naar **HULL** op aanstaanden **Zaturdag** den 11 Julij.
Adres voor Passagiers, Goederen en Vee bij I. & S. WIARDA.
Harlingen, den 6 Julij 1857.

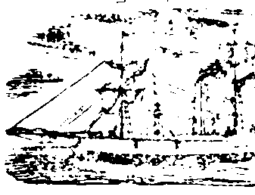

STOOMVAART
van HARLINGEN
op LEITH en NEW-CASTLE.

Het nieuw ijzeren **STOOMSCHIP** van de ***North of Europe Company***, *EIDER*, Kapt. JOSEPH MANNING, zal vertrekken:
naar LEITH, *Woensdag* 8 *Julij e. k.*
„ NEW-CASTLE, *Zaturdag* 18 *dito.*
Adres bij de Agenten VAN OPPEN'S ZONEN.

ZIE TOE. De Ondergeteekende vraagt TIMMERKNECHTEN, vast werk, tegen hoog loon (12 à 13 cents per uur).
Kollum. P. v. GOSLIGA.

Een SCHOENMAKERSKNECHT, van de Herv. Belijdenis, van goed zedelijk gedrag, vast werk begeerende tot 1 Mei 1858, vervoege zich in persoon of met franco brieven bij S. RIENSTRA, Mr. Schoenmaker, te Oudega in Wijmbritseradeel, of bij H. BOKMA, Boekdrukker en Boekh. te Heeg.

Wordt **gevraagd** op staanden voet, in eene Koek- en Banketbakkerij te Groningen, eene TWEEDE BEDIENDE, eenigzins met de werkzaamheden bekend, op aanneembare voorwaarden bij E. E. NIENHUIS, Steenstilstraat te Groningen.

BAKKERSKNECHTEN

worden gevraagd, tegen een loon van 20 tot 50 Guldens 's jaars, door JELTE AGES, Gestkooper te Lemmer. Gegadigden vervoegen zich in persoon of franco brieven.

Verschenen, en alom verkrijgbaar gesteld:

REGLEMENT OP DE VACATUREN
BIJ DE NED. HERV. KERK.

Uitgave van G. T. N. SURINGAR. De overige Reglementen voor de Ned. Herv. Kerk zijn ter perse en zullen zoowel afzonderlijk als gezamenlijk verkrijgbaar zijn.

Door den Boekhandelaar G. H. MEIJER te Zwolle, is uitgegeven:

ALLE REGLEMENTEN EN BESLUITEN
DER
NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK,

verzameld door- en met een alphabetisch Register en Aanteekeningen voorzien van

G. BRUNA,

Lid der laatst gehoudene Synode en Predikant te Hasselt. — **1ste AFLEVERING.** — **PRIJS 70 CENT.**
In zak-formaat gedrukt met eene zeer duidelijke letter.
De 1ste Aflevering bevat:

1°. Het Algemeen Reglement voor de Ned. Herv. Kerk; 2°. Het Reglement op het Examen ter toelating tot de Evangeliebediening; 3°. Het Synodaal Reglement voor de Kerkeraden; 4°. Het Reglement op de Vacaturen; 5°. Het Reglement voor Kerkelijk opzigt en tucht, en voor de behandeling van Kerkelijke geschillen; 6°. Het Synodaal Reglement voor de Diakoniën; 7°. Het Reglement op de Algemeene Weduwenbeurs, en 8°. Het Reglement op het Godsdienstig Onderwijs.
De 2de aflevering, die zoodra mogelijk zal volgen, zal bevatten: De nog te revideren Reglementen en alle besluiten, kracht van wet behoudende, en tevens een alphabetisch beredeneerd Register voor den geheelen Bundel.
Ook is bij denzelfden afzonderlijk verkrijgbaar: **Het SYNODAAL REGLEMENT voor de DIACONIËN der NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK**, in eenen net gekleurden omslag; voor 10 Cent.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE ERVEN KOUMANS SMEDING.